

ANKARA ÜNİVERSİTESİ
GÜZEL SANATLAR FAKÜLTESİ

GÜZEL SANATLAR FAKÜLTESİ
DERGİSİ

Journal of Ankara University
Faculty of Fine Arts

2021

CİLT/ VOLUME: 3

SAYI/ ISSUE: 1

**ANKARA ÜNİVERSİTESİ GÜZEL SANATLAR FAKÜLTESİ DERGİSİ/
JOURNAL OF ANKARA UNIVERSITY FACULTY OF FINE ARTS**

2021

Cilt: 3 Sayı: 1

Sahibi/ Owner

Prof. Dr. Zeynep ERDOĞAN
Ankara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dekanı

Editör/ Editor

Prof. Dr. Kafiye Özlem ALP

Editör Yardımcıları/ Editor Assistants

Doç. Dr. Bengü BATU ERTUNG
Doç. Dr. Ceren KARADENİZ
Dr. Gökhan KARAOSMANOĞLU
Dr. İhsan METİNNAM

Onur Kurulu/ Honorary Board Members

Prof. Dr. İnci SAN
Prof. Dr. Rüçhen ARIK
Prof. Dr. Mustafa ARLI
Prof. Dr. Zeynep AHUNBAY
Prof. Dr. Filiz YENİŞEHİRLİOĞLU
Prof. Dr. Tamay Raziye BAŞAĞAÇ
Prof. Dr. Cevat ERDER
Prof. Dr. Ayşe Çakır İLHAN

Yayın Türü: 6 aylık, ulusal, süreli

E-dergi

İletişim/ Contact

Ankara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dergisi
Ankara Üniversitesi Gümüşdere Yerleşkesi
Fatih Caddesi No: 33/A KEÇİÖREN / ANKARA / TÜRKİYE
TEL:0(312) 316 4930 – 0(312) 316 4920 / 1730-1731
Faks: 0 (312) 357 7475 – 0 (312) 316 4903
E-posta adresi: gsfergi@ankara.edu.tr
Web adresi: gsfergi.ankara.edu.tr

Danışma Kurulu/ Advisory Board

- Prof. Dr. Ali Öztürk, *Anadolu Üniversitesi*
Prof. Dr. Ayşe Çakır İlhan, *Ankara Üniversitesi*
Prof. Dr. Bekir Eskici, *Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi*
Prof. Dr. Burçin Türkcan, *Anadolu Üniversitesi*
Prof. Dr. Candan Terwiel Dizdar, *Hacettepe Üniversitesi*
Prof. Cüneyt Kurt, *Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi*
Prof. Dr. Emine Koca, *Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi*
Prof. Dr. Ferhat Özgür, *Düzce Üniversitesi*
Prof. Dr. Filiz Nurhan Ölmez, *Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi*
Prof. Dr. Güzin Yamaner, *Ankara Üniversitesi*
Prof. Dr. Hasip Pektaş, *Üsküdar Üniversitesi*
Prof. Dr. İbrahim Tunç Sipahi, *Ankara Üniversitesi*
Prof. Dr. İsmail Ateş, *Hacettepe Üniversitesi*
Prof. Dr. Melda Özdemir, *Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi*
Prof. Dr. Musa Köksal, *Muğla Sıtkı Kocaman Üniversitesi*
Prof. Dr. Ömer Adıgüzel, *Ankara Üniversitesi*
Prof. Dr. Sema Tağı, *Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi*
Prof. Seher Kurt, *Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi*
Prof. Dr. Sezer Cihaner Keser, *Van Yüzüncüyıl Üniversitesi*
Prof. Dr. Suat Karaaslan, *Çukurova Üniversitesi*
Prof. Dr. Suzan Duygu Bedir Erişti, *Anadolu Üniversitesi*
Prof. Dr. Süleyman Tarman, *Aksaray Üniversitesi*
Prof. Dr. Şeniz Aksoy, *Gazi Üniversitesi*
Prof. Dr. Zeynep Erdoğan, *Ankara Üniversitesi*
Doç. Dr. Ayben Kaynar Tanır, *Ankara Üniversitesi*
Doç. Dr. Ayşem Yanar, *Ankara Üniversitesi*
Doç. Dr. Cengiz Çetin, *Ankara Üniversitesi*
Doç. Dr. Deniz Onur Erman, *Hacettepe Üniversitesi*
Doç. Dr. Feryal Söylemezoğlu, *Ankara Üniversitesi*
Doç. Dr. Kadriye Tezcan Akmehmet, *Yıldız Teknik Üniversitesi*
Doç. Dr. Selen Korad Birkiye, *İstanbul Aydın Üniversitesi*
Doç. Serap Emmungil Karamanoğlu, *Hacettepe Üniversitesi*
Dr. Öğretim Üyesi, Eren Can Aybek, *Pamukkale Üniversitesi*
Dr. Öğretim Üyesi, Kozan Uzun, *Ankara Üniversitesi*
Dr. Öğretim Üyesi, Nami Eren Beştepe, *Ankara Üniversitesi*
Dr. Öğretim Üyesi, Zekiye Çıldır, *Artvin Çoruh Üniversitesi*

Sayı Hakemleri/ Guest Advisory Board

Prof. Dr. Aygül Süel
Prof. Dr. Billur Tekkök Karaöz
Prof. Dr. Fatma Yetim
Prof. Dr. Nimet Keser
Prof. Dr. Ömer Adıgüzel
Prof. Dr. Zeynep Erdoğan
Doç. Dr. Ayben Kaynar Tanır
Doç. Dr. Bengü Batu Ertung
Dr. Öğr. Üyesi Çiğdem Tanyel Başar
Dr. Öğr. Üyesi Elif Candan
Dr. Öğr. Üyesi Elif Özhancı
Dr. Öğr. Üyesi Nami Eren Beştepe
Dr. Öğr. Üyesi Rahman Işık Sarıalioğlu
Dr. İhsan Metinnam
Dr. Zeki Özen

Mizanpaj Editörleri/ Layout Editors

Arş. Gör. Ahmet Mansuroğlu
Arş. Gör. Gizem Sivrikaya
Arş. Gör. Hazal Evruk
Arş. Gör. Hiranur Gültekin

ANKARA ÜNİVERSİTESİ GÜZEL SANATLAR FAKÜLTESİ DERGİSİ

Değerli Okuyucular,

Ankara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dergisi (AÜGSFD) 14.02.2018 tarihinde kurulmuş; Güzel Sanatlar, Güzel Sanatlar Eğitimi, Geleneksel Sanatlar, Kültür Varlıklarını Koruma ve Onarım, Müzecilik ve Müze eğitimi alanlarına yönelik makalelerin yanı sıra, sanatla ilişkili temel disiplinlerdeki çalışmalarda kaleme alınmış; Türkçe ve İngilizce derleme ve araştırmaların yer alacağı çalışmaları kapsamaktadır. AÜGSFD *ulusal* hakemli ve bilimsel içerikli bir resmi yayım organıdır. Ankara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dergisi'nin temel amacı; Güzel Sanatlar, Güzel Sanatlar Eğitimi, Geleneksel Sanatlar, Kültür Varlıklarını Koruma ve Onarım, Müzecilik ve Müze eğitimi alanlarında çalışma yapan bilim, kültür ve sanat insanlarının bilgi, deneyim, değerlendirme, görüş ve önerilerini paylaştıkları bilimsel bir platform oluşturmak ve bu alanlardaki çalışmalara ulusal ve uluslararası düzeyde katkıda bulunmaktır.

Yayın hayatını "e-dergi" ve "basılı" formatında devam ettirecek olan dergimiz sayılarına *DergiPark Açık Dergi Sistemi* üzerinden ulaşılabilecektir. Makale başvuruları *DergiPark Açık Dergi Sistemi* üzerinden sağlanan erişim ve kullanım hizmeti ile Dergipak sisteminin ilgili web sayfasından yapılacaktır.

Değerlendirme Süreci ve Yayın İlkeleri

Bir makalenin dergide yayımlanabilmesi için makaleye ilişkin en az iki hakem tarafından olumlu görüş bildirilmiş olması gerekmektedir. Yayımlanmak üzere gönderilen yazıların şekil ve içerik yönünden ön incelemesi yayım kurulu tarafından yapılır. Uygun görülen çalışmalar, bilimsel yönden değerlendirilmek üzere, yayım kurulu tarafından belirlenen çift-kör, bağımsız ve önyargısız hakemlik (peer-review) ilkelerine göre en az iki hakem tarafından değerlendirilir. Hakemlerden birinin olumlu diğerinin olumsuz

görüş bildirmesi durumunda editör tarafından üçüncü bir hakemin değerlendirmesine başvurulur. Üçüncü hakemin de olumsuz görüş bildirmesi halinde veya ilk iki hakemin olumsuz görüş bildirmesi halinde yazı yayınlanmaz ve yazara iade edilir. Son karar Dergi Yayın Kuruluna aittir.

- Ankara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dergisi yılda **iki** kere yayımlanan hakemli bir dergidir. Dergide yayınlanacak eserlerin daha önce hiçbir yerde yayımlanmamış olması gerekir.
- Dergide makale yazım dili; Türkçe, İngilizcedir.
- Yayımlanan çalışmanın yayın hakkı dergiye aittir.
- Yazıları yayımlanan yazarlara telif ücreti ödenmez.
- Dergide yayımlanan yazılarda ileri sürülen görüşler yazarlarını bağlar ve yazıların hukuki sorumluluğu yazarlarına aittir.
- Yazım ilkelerine uygun olmayan çalışmalar hakem değerlendirmesine gerek duymadan geri çevrilir.
- Dergiye yayımlanmak üzere gönderilecek yazılar daha önce başka bir dergide yayımlanmamış ve yayımlanmak üzere gönderilmemiş olmalıdır.
- Daha önce bilimsel bir toplantıda sunulmuş bildiriler, bu durum açıkça belirtilmek şartıyla kabul edilir.
- Ankara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dergisi'nde yayımlanacak makalelerden herhangi bir ücret talep edilmez.

**ANKARA ÜNİVERSİTESİ
GÜZEL SANATLAR FAKÜLTESİ DERGİSİ**

**Cilt: 3 Sayı: 1
2021**

Editörden viii

MAKALELER

Şemsi ALTAŞ

Sanatta Fallus İmgesinin Dönüşümü 1

Yeşim BALTACIOĞLU

Sahne Tasarımının Görsel Bileşenlerinden Sahne Makyajının Dramatik Metnin İletisine Evrensel Ölçekte Katkısı..... 12

Abidin Müslüm BAYSAL

D Grubu'nun Türk Resim Sanatında Özgünlük Açısından Önemi..... 29

Ayşe Tuba ÖZCAN

A Brief Evaluation on the Plant Depictions in the Hittite Deception Art..... 47

Ali Mahir FAYİK ve Melda ÖZDEMİR

Kültür ve Turizm Bakanlığı Halk Kültürü Bilgi ve Belge Merkezine Kayıtlı Deri Sanatı Ustaları 68

Değerli Okurlar,

Ankara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dergisi üçüncü yılına giriyor. Üçüncü yılın ilk sayısının hazırlıkları tamamlandı. Dergimizin, indeksler tarafından henüz taranmamasından dolayı makale temini konusunda zorluklar yaşadığımızı, dergimizin hakemli dergi niteliği taşıdığını ancak yazarlarımızın destekleriyle arzulanan indekslerde taranan bir dergiye dönüşebileceğini özellikle vurgulamak isteriz. Dergimizin ilk adımda TR Dizin’de sonraki adımlarda uluslararası indekslerde taranması için çalışmalarımız yoğun bir biçimde devam etmektedir.

Bu sayımızda, sanat kuramı, sahne sanatları, resim sanatı, Hitit betimleme sanatı ve deri sanatları odaklı hazırlanmış beş nitelikli makale yer almaktadır. Bu makalelerden ilki, Şemsi Altaş’ın “Sanatta Fallus İmgesinin Dönüşümü” adlı makalesidir. Makalenin amacı, Göbeklitepe dikilitaşlarından bu yana değişen kültürlerin dönüşen imgesi olarak incelemektir. Bu amaçla, kült değerini ikonografiyle beraber kaybettiği söylenebilecek fallus imgesinin modern ve çağdaş sanatla beraber bir göstergeye, hatta kimi çağdaş sanatçıların yapıtlarında bir gösteri nesnesine dönüşme süreci incelenmiştir.

Sahne sanatlarıyla ilgili olan ikinci makale ise Yeşim Baltacıoğlu’nun “Sahne Tasarımının Görsel Bileşenlerinden Sahne Makyajının Dramatik Metnin İletisine Evrensel Ölçekte Katkısı” başlığını taşıyan metnidir. Bu makalede, sahne makyajı özelinde, sahne tasarımının dramatik metnin görsel tasarımına katkısı evrensel örnekler ışığında anlatılmıştır.

Abidin Müslüm Baysal’ın “D Grubu’nun Türk Resim Sanatında Özgünlük Açısından Önemi” başlıklı metni bu sayının üçüncü makalesidir. Bu makalede, Türk resim sanatının modernist dönüşümünde öncü bir role sahip D Grubu ressamlarının sanatsal anlayışı, etkilendikleri kaynakları, resim sanatımızın modernleşmesine katkıları ayrıntılı bir biçimde ele alınmaktadır.

Dergimizde yer alan dördüncü makale, bu sayıda yer alan tek İngilizce makaledir.

Ayşe Tuba Özcan'ın "A Brief Evaluation on the Plant Depictions in The Hittite Depiction Art" başlıklı makalesi, sanat alanına birçok katkısı bulunan önemli uygarlıklardan Hititlere ait motiflerdeki bitki figürünü odağına alarak, bitkinin betimlenme biçimlerini ve amaçlarını incelemeyi amaçlamaktadır. Makalede, Hitit betimlemelerindeki bitkilerin, Hititlerin gündelik yaşamında sık kullanılan bir motif olduğu; tek başlarına, insanlarla, hayvanlarla ya da Tanrılarla betimlendiği, kimi zaman dekoratif amaçla, kimi zaman yazı sisteminde hiyeroglif olarak kullanıldığı, Hititlerin sosyal yaşamından ipuçları verdiği ortaya koyulmuştur.

Dergide yer alan "Kültür ve Turizm Bakanlığı Halk Kültürü Bilgi ve Belge Merkezine Kayıtlı Deri Sanatı Ustaları" başlığını taşıyan beşinci makale, Melda Özdemir ve Ali Mahir Fayık tarafından hazırlanmıştır. Bu makalede, el sanatları içinde yer alan ve giysi, aksesuar, halk mutfağı, halk müziği gibi oldukça geniş bir kullanım alanına sahip deri sanatının geleneksel üretim şekillerinin aktarımının önem taşıdığından söz edilmiş, bu aktarımın daha sağlıklı gerçekleşebilmesi için Halk Kültürü Bilgi ve Belge Merkezinde yer alan deri ustalarının ve ürünlerinin bir araya getirilmesi amaçlanmıştır. Böylece el sanatları alanında çalışan, öğrenim gören araştırmacılar ve öğrencilerin kaynaklara daha kolay ve hızlı bir şekilde ulaşabileceği düşünülmüştür.

Dergimizin bu sayısına makale ile destek veren yazarlara ve yayınlanmasına emek veren çalışma grubumuza teşekkür ederiz. Dergimizin yeni sayısının okurlara yararlı olması dileğiyle.

Sevgi ve saygı ile,

Prof. Dr. K. Özlem Alp
Editör